

V/HT\

Arviointikertomus 2017

Tarkastuslautakunta

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

Vihdin kunnan tarkastuslautakunnan 2017-2021 ensimmäinen arviointityö on saatu päätökseen. Arviointikertomukseen on pyritty koostamaan olennaiset havainnot toimintavuodesta 2017. Aiemmilta vuosilta tuttua esitysmuodon käyttöä on päätetty jatkaa.

Taloudellisesti vuosi 2017 oli suotuisa. Yleinen talouskehitys heijastui myönteisesti verotilityksiin, ja tuloksena olikin ylijäämäinen tulos, vaikka toiminnan tehostamisessa on vielä parannettavaa. Jatkossa tulostason ylläpito on tärkeää, jotta tulevat investoinnit kyetään rahoittamaan.

Tarkasteluvuonna uusi valtuusto aloitti työnsä. Samoin aloitettiin uuden strategian valmistelu. Tarkastuslautakunta toivoo, että kunnan uusi strategia jalkautetaan konkreetian tasolle lautakunnissa ja näin varmistetaan, että Vihti on tulevana vuosina houkutteleva niin uusille asukkaille kuin myös yrityksille.

Kiitämme kaikkia tarkastuslautakunnan työtä tukeneita viranhaltijoita.

Vihdissä 16.5.2018

Vihdin kunnan tarkastuslautakunta

Sisältö

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, toiminnan tarkoitus ja tavoite
2. Edellisten arviointikertomusten pohjalta tehtyjen toimenpiteiden arviointi
3. Strategian toimeenpano ja talouden arvioinnit
4. Toimintakertomuksessa raportoitujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen
 - 4.1 Tavoitteet kuntapäämäärittäin
 - 4.2 Tavoitteet Hallinnonaloittain ja tulosalueittain
5. Yhteenveto

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, toiminnan tarkoitus ja tavoite

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

4

Kuva: Jari Karjalainen

Tarkastuslautakunnan tehtävä, toiminnan tarkoitus ja tavoite

- [Kuntalaki 410/2015](#)
- 121 § Tarkastuslautakunta
- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:
 - 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
 - 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
 - 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
 - 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
 - 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
 - 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.
- Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.
- Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.2017 alkaen:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Mikko Lasanen (puheenjohtaja)	Harri Hampori
Tapio Pulkkinen (varapuheenjohtaja)	Teemu Leino
Jari Karjalainen	Jaripekka Turtiainen
Anita Lehikoinen	Virpi Kokkonen
Kaddi Bergström	Heidi Nieminen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä ovat toimineet Leena Marttelin ja Saara Rahkonen-Rannikko.

Valtuuston valitsemana tilintarkastajana on toiminut KPMG vastuullinen tilintarkastaja JHT, KHT Jorma Nurkkala.

Toimintamuodot

- Kokoontui syksyn 2017 ja kevään 2018 aikana 10 kertaa
 - Kokouksissa arvioitiin kunnan toimia lautakunnan jäsenten vastuualueiden mukaisesti
 - Kokouksissa oli mukana tarvittaessa myös tilintarkastaja Jorma Nurkkala, joka osallistui kokouksiin 20.9.2017, 7.2.2018 ja 11.4.2018.
- Osallistui FCG:n järjestämään koulutuspäivään 25.10.2017

Toimintamuodot

- Arviointia varten kuultiin viranhaltijoita seuraavasti:
 - Kunnanjohtaja Sami Miettinen, 7.11.2017
 - Talousjohtaja Erkki Eerola, 29.11.2017 ja 25.4.2018
 - Hallintojohtaja Noora Nordberg, 24.11.2018
 - Tekninen ja ympäristöjohtaja Kari Setälä, 24.11.2018
 - Henkilöstöjohtaja Päivi Pohjola, 7.3.2018
 - Sivistysjohtaja Marjo Ojajärvi, 7.3.2018 ja 11.4.2018
- Lisäksi seuraavia henkilöstön edustajia kuultiin 7.2.2018:
 - Marjatta Hiltunen, Mervi Korsström, Yrjö Kangas, Veijo Turunen ja Merja Rytönen

Tarkastuslautakunnan toimikauden 2017-20 painopistealueet

- 2017 hallintokeskus
- 2018 sivistyskeskus
- 2019 tekninen ja ympäristökeskus
- 2020 henkilöstö ja organisaation kehitys
- Painopistealueita täydennetään ja arvioidaan vuosittain

Arviointikertomuksen lähtökohdat

- Tarkastuslautakunnan arvioinnin lähtökohtana on Vihdin kunnan tilinpäätös 2017
 - Kunnan taloudellisen tilanteen seuraaminen
 - Sitovien tavoitteiden toteutuminen
- Lisäksi tarkastuslautakunnan arvioinnin kohteena ovat olleet
 - Ajankohtaisia talousarvion ulkopuolisia asioita
 - Edellisten arviointikertomusten käsittely ja hyödyntäminen

An aerial photograph of a forest landscape. A river flows through the scene, with a small wooden structure or bridge visible in the middle ground. The forest is dense with various types of trees, and the sky is blue with some clouds.

2. Edellisten arviointikertomusten pohjalta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

Kuva: Jari Karjalainen

Edellisten arviointikertomusten perusteella tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunta:

- Kunnan vastine oli toteutettu selkeästi
- Seuraaviin asioihin toivotaan kiinnitettävän huomioita myös jatkossa:
 - Työhyvinvointiin panostamista tulee jatkaa. Huolestuttavana piirteenä mm. mielenterveyssyistä johtuvien poissaolojen raju kasvu varhaiskasvatuksen tulosalueella ja työhyvinvoinnin haasteet Teknisessä ja ympäristökeskuksessa sekä tilapalveluiden tulosalueella.
 - Vuosikate tulee pitää riittävän vahvana myös tulevana vuosina, jotta tulevista investoinneista selvitään.
 - Omavaraisuusasteen kasvattamista tulee jatkaa.
 - Väestönkasvutavoitteesta on jääty merkittävästi. Kunnan houkuttelevuutta tulee selkeästi parantaa.
 - Vihtiin tulee muodostaa kuntalaisten tarpeisiin nähden toimiva ja kustannustehokas joukkoliikenne.
 - Työpaikkatonttien markkinointiin tulee panostaa jatkossa. Organisaatiomuutoksen toivotaan parantavan yritysasiakkaiden kokemaa asiakaskokemusta tarjoamalla nopeaa palvelua yhdeltä luukulta.

3. Strategian toimeenpano ja talouden arvioinnit

Yleistä

- Talouskasvu heijastui verotilityksiin ja mahdollisti tilikauden hyvän tuloksen. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 5,1 miljoonaa euroa.
- Työllisyystilanne kohentui merkittävästi.
- Tulevina vuosina kunnan vetovoimaa tulee kehittää mm. palveluja kehittämällä.
- Uusi brändi julkaistu.
- Väestönkasvu jatkuu varsin maltillisena.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Kunnan vetovoimaa on edelleen parannettava houkuttelemalla uusia asukkaita ja yrityksiä asettumaan kuntaan.

Henkilöstö

- Tavoitteena on ollut työhyvinvoinnin parantaminen ja henkilöstökulujen hillintä.
- Kunnan henkilöstö oli vuoden 2017 lopussa 1150. (+11)
 - Vakinaisten määrä -24.
- Henkilöstökulut ovat 45,5 miljoonaa euroa (-0,8 / -1,81%)
- Rekrytointi ollut haasteellista, johtuen mm. yleisestä hyvästä taloustilanteesta.
- Sairauspoissaolot 14,9 kalenteripäivää/vuosi (-2 päivää)
 - Kasvava huoli mielenterveyssyistä johtuvista poissaoloista
- Vaihtuvuus huolestuttavan suurta 8,5% (7,3%)
- Uuden henkilöstöjärjestelmän toivotaan kehittävän henkilöstöhallinnon ketteryyttä.

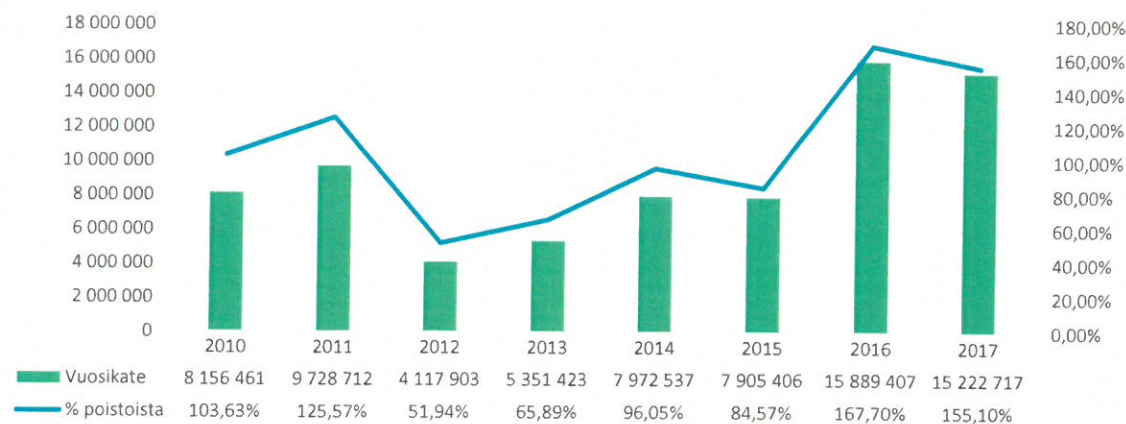
➤ Tarkastuslautakunta:

- Henkilöstökysely on suoritettava vuosittain ja sen perusteella luotava toimenpideohjelma työhyvinvoinnin parantamiseksi. Lisäksi luotava seuranta, jolla voidaan taata henkilöstöasioiden pitkäjänteinen kehittäminen.
- Henkilöstö on kunnan tärkeä voimavara, myös toimintaa kehitettäessä.

Vuosikate

- Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä
- Vuosikate on ollut kahdella peräkkäisellä tilikaudella hyvällä tasolla.

Vuosikate € ja % poistoista

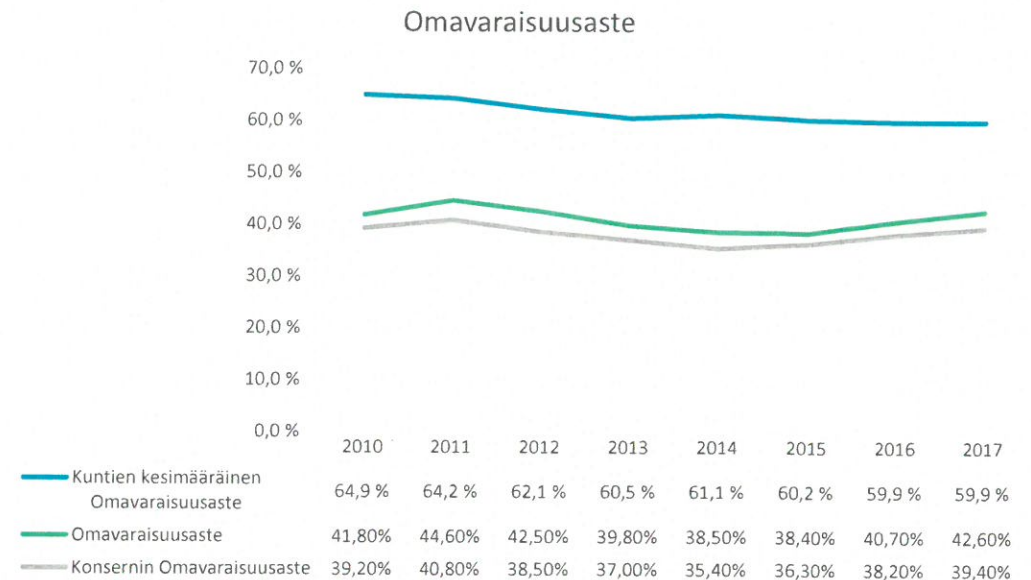

➤ Tarkastuslautakunta:

- Vuosikate tulee jatkossakin pitää hyvällä tasolla, jotta tulevista investoinneista selvittää.

Omavaraisuusaste

- Omavaraisuusaste kuvaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä.
- Kuntataloudessa omavaraisuusasteen hyvänä tasona pidetään vähintään 70% omavaraisuutta.
- Vihdin kunnan omavaraisuusaste v. 2017 oli 42,60%

➤ Tarkastuslautakunta:

- Omavaraisuusasteen parantamista tulee jatkaa.

Kuntien keskimääräinen
omavaraisuusaste 2017 on arvio

Investoinnit ja rahoitusasema

- Kunnan nettoinvestoinnit olivat 8,7 miljoona euroa.
- Kunnan nettoinvestoinnit jäivät 2,5 miljoonaa euroa alle muutetun talousarvioesityksen. Merkittävimpänä asiana Vihdin kirkonkylän Campus –hankkeen maksuerien siirtyminen vuodelle 2018.

➤ Tarkastuslautakunta:

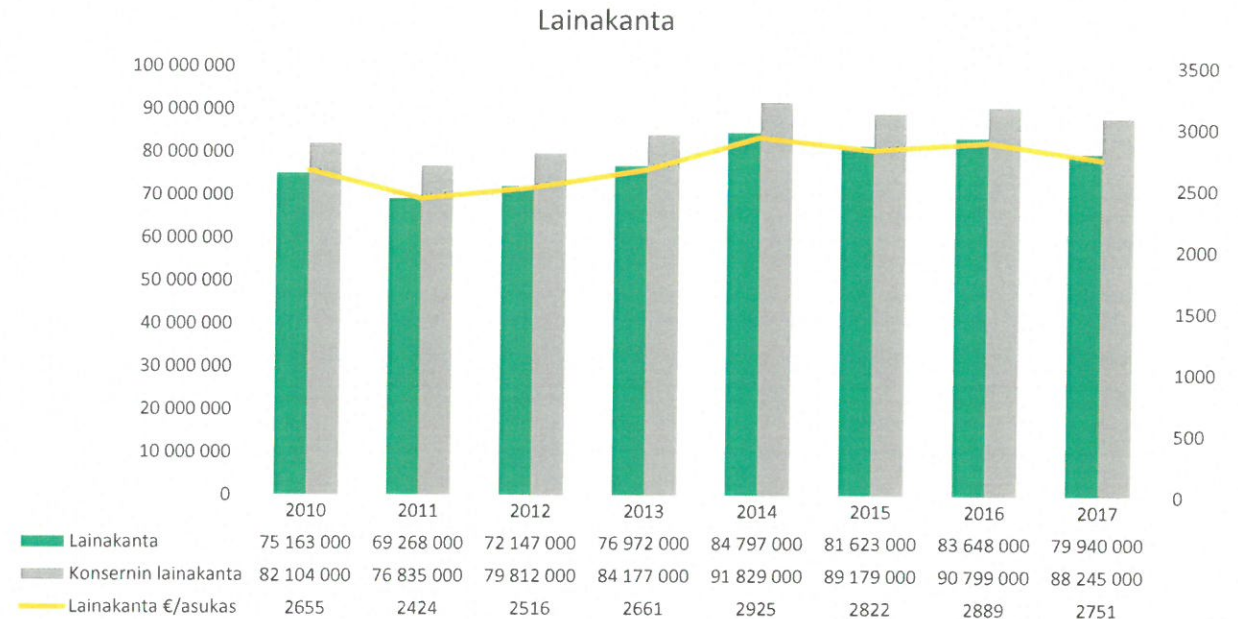
- Tulevat investoinnit tulee suhteuttaa väestökehitykseen.
- Tulevien investointien osalta tulee huomioida vaikutukset talouteen ja kunnan houkuttelevuuteen asuinpaikkana.

Lainakanta

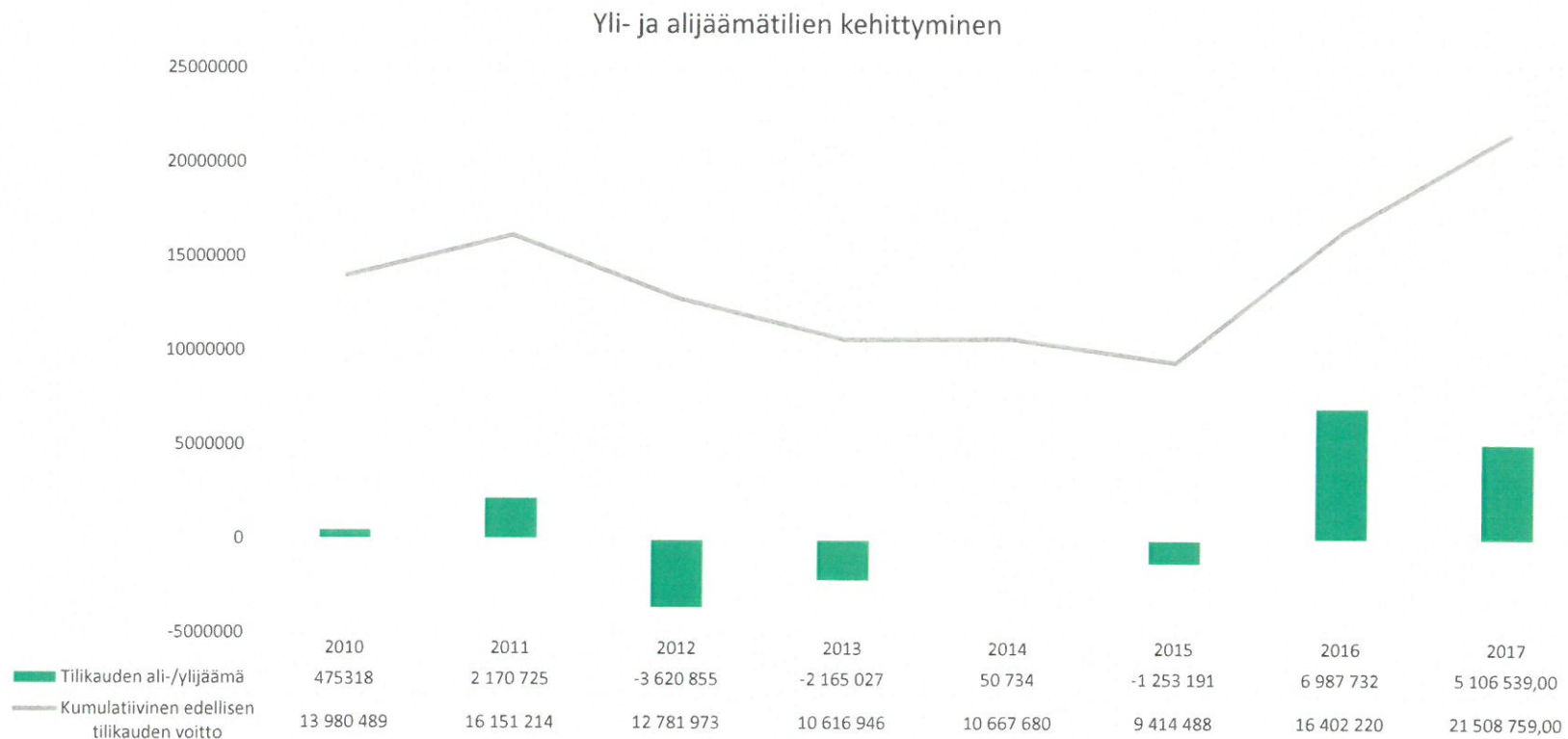
- Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.
- Kunta pystyi lyhentämään lainakantaa 3,7 miljoonaa euroa.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Vaikka lainasalkun suojausastetta on nostettu, on investointien ja mahdollisen koronnousun takia valmistauduttava korkokulujen kasvuun.

Yli-/alijäämätilien kehittyminen

Kunnan erityisen vaikea taloudellinen asema

- [Kuntalaki 210/2015](#) 118§ Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely
- Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy.
- Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. (4 vuotta)
- Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:
 - 1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen;
 - 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroveroprosentti;
 - 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
 - 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.
- Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.
- Edellä 1 momentissa tarkoitettua selvityksen tekee arviointiryhmä, jonka jäsenistä yhden nimeää valtiovarainministeriö ja yhden kunta. Valtiovarainministeriö nimeää kuntaa kuultuaan ryhmän puheenjohtajaksi kunnasta ja ministeriöstä riippumattoman henkilön. Ryhmä tekee ehdotuksen kunnan asukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.
- Valtuuston on käsiteltävä ryhmän toimenpide-ehdotukset ja saatettava niitä koskeva päätös valtiovarainministeriön tietoon mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Valtiovarainministeriö tekee ryhmän toimenpide-ehdotusten ja valtuuston päätösten perusteella ratkaisun kuntarakennelaisissa tarkoitettua erityisen selvityksen tarpeellisuudesta kuntajaon muuttamiseksi

Kunnan erityisen vaikea taloudellinen asema

	2016	2017	Kommentti	Kriteeri täyttyy / Ei täyty
Kuntakonsernin taseen alijäämä vähintään 1 000 €/as ja edellisvuonna 500 €/as	897	1070	Kuntakonsernin tase on ylijäämäinen.	Ei täyty
TAI neljä tunnuslukua, joiden osalta raja-arvot täyttyvät kahtena vuonna peräkkäin:				
1. Kuntakonsernin vuosikate negatiivinen	19 223 000	18 833 000	Vuosikate on positiivinen	Ei täyty
2. Konsernin lainakanta ylittää maan kuntakonsernien keskiarvon vähintään 50 %:lla	Vihti: 3 135	3037	Vuonna 2016 rajana oli 9217 €/asukas. Vuoden 2017 vertailutietoja ei saatavilla.	Ei täyty
	Keskiarvo: 6 145	Tietoa ei vielä saatavilla.		
3. Kunnan tuloveroprosentti vähintään 1,0 yksikköä korkeampi kuin maan painotettu keskiarvo	Vihti: 19,50 %	19,50 %	Vuonna 2016 raja oli 20,85% ja vuonna 2017 20,90%	Ei täyty
	Keskiarvo: 19,85 %	19,90 %		
4. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus vähintään 50 %	51,50 %	50,30 %	Raja ylittyy	Täyttyy

- Jos alijäämäehto täyttyy, tai kaikki neljä alempaa ehtoa täyttyvät, luokitellaan kunnan taloudellinen asema erityisen vaikeaksi.

→ Ehdot eivät täyty.

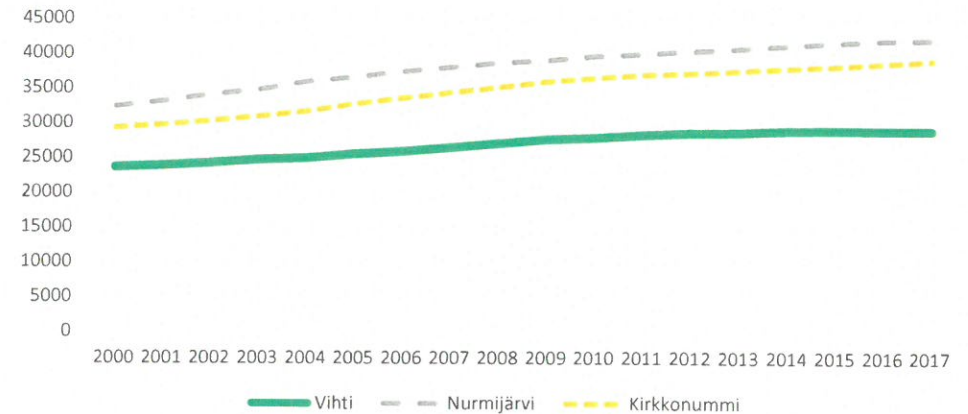
Asukasluvun kehitys

- Asukasluvun kehittyminen ei ole tavoitellulla tasolla.
- 31.12.2017 Vihdin kunnassa oli 29 059 asukasta.
- Kasvua oli edellisestä vuodesta 92 henkilöä, eli 0,3%, kun tavoite oli 1,5%.
- Lisäksi ikärakenteen muutos tulee huomioita:
 - Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä on vähentynyt ja ikääntyneiden suhteellinen määrä kasvanut. Väestöllinen huoltosuhde on muuttunut kymmenessä vuodessa 48,6 (2007) -> 59,1 (2017). Ennusteen mukaan vuonna 2020 väestöllinen huoltosuhde on 64,0.

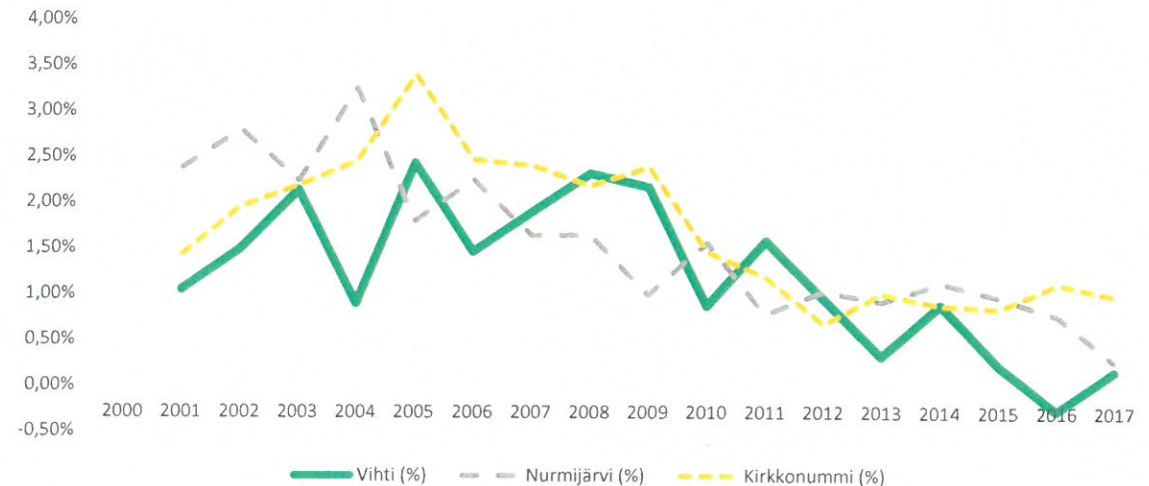
➤ Tarkastuslautakunta:

- Kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana tulee kohentaa, niin potentiaalisten uusien asukkaiden, kuin myös nykyisten asukkaiden silmissä.
- Keinoja ovat mm. toimivat palvelut, monipuoliset asumismahdollisuudet ja asumisen kilpailukykyinen kustannustaso.

Asukasluku

Asukasluvun suhteellinen muutos Vihti, Nurmijärvi ja Kirkkonummi

Veroprosentin kehitys

- Vihdin verotus on varsin kireää verrokkikuntiin verrattuna.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Veroprosentin merkitys osana kunnan houkuttelevuutta asuinpaikkana tulee huomioida.

Kuntien veroprosentit (Vihti, Nurmijärvi ja Kirkkonummi)

Kunnan konserni ja tytäryhteisöt

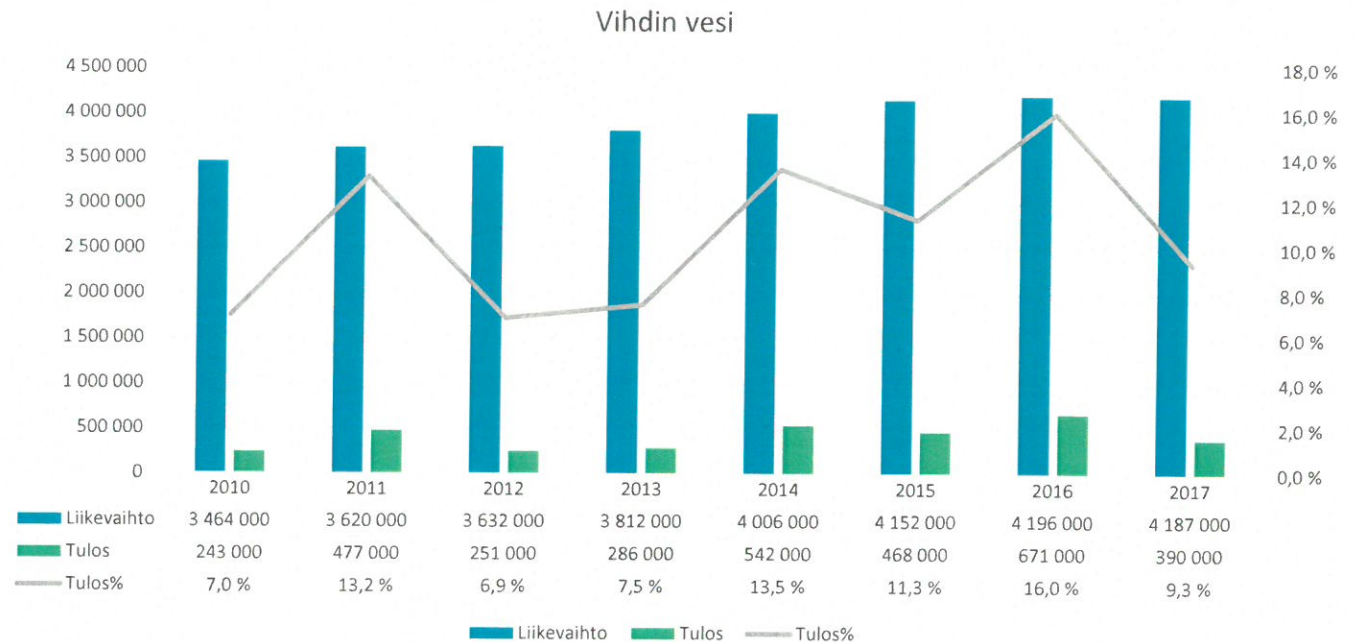
- Vihdin kuntakonsernin tytäryhtiöt ovat melko pieniä, ja niiden merkitys konsernitilinpäätöksessä on varsin vähäinen.
 - Merkittävimpänä tytäryhtiönä taseen perusteella Nummelan Aluelämpö Oy, muut tytäryhtiöt ovat kiinteistöjen omistusyhteisöjä.
- Kuntayhtymien osalta todetaan, että kaavailtu maakunta sekä sosiaali- ja terveydenhuoltouudistus poistaisi nykytiedon mukaan kaikki nykyiset kuntayhtymät, lukuun ottamatta Länsi-Uudenmaan ammattikoulutuskuntayhtymä Luksiaa.
- Kuntakonsernin velkamäärä on merkittävästi pienempi kuin kuntakonsernien keskimääräinen velka.
 - Vihdin kuntakonserni 3037 €/asukas, Manner-Suomen ka. 6160 €/asukas

Vihdin vesi

- Vuosi 2017 oli Vihdin veden viimeinen vuosi liikelaitoksena. Jatkossa se on kirjanpidollisesti erotettu taseyksikkö osana kunnan teknistä toimea.
- Toiminnalliset tavoitteet
 - Kirkonkylän jätevedenpuhdistamon uusi ympäristölupa jätettiin lokakuussa 2017. Tavoite saavutettiin.
- Taloudelliset tavoitteet
 - Peruspääomakorvaus maksettiin kunnalle. Tavoite saavutettiin.
 - Investointitaso alle enimmäismäärän. Tavoite saavutettiin.
 - Tilikauden ylijäämä jäi hieman tavoitteesta. Tavoite katsottiin saavutetuksi.

➤ Tarkastuslautakunta:

- Vihdin veden toiminta on tuloksellista sekä toiminnallisesti että taloudellisesti.

4. Toimintakertomuksessa raportoitujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

Kuva: Jari Karjalainen

V/HTA

Toiminnalliset tavoitteet

- Tavoite on tehtäväkokonaisuudelle asetettu määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää, laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa kuvaava sitova ohje. Tavoitteiden tulee olla keskenään tasapainossa ja niiden tulee olla realistisia, mutta silti riittävän tavoitteellisia. Tavoitteesta vastaavalla tulee olla mahdollisuus vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen. Jokaisen tavoitteen kohdalla on esitetty myös ne toimenpiteet, joilla tavoite toteutuu. Tavoitteiden toteutumista seurataan mittaamalla tai arvioimalla.
- Tavoitteet on ryhmitelty kuntatavoitteiden, hallinnonalojen ja tulosalueiden mukaan.
- On huomioitava, että yhtenä kuntatavoitteena oli myös huolehtiva ja houkutteleva työnantaja, jolle ei oltu asetettu yhtään tavoitetta!
- Vuodelle 2017 valtuusto oli asettanut 28 toiminnallista tavoitetta.

Toiminnallisten tavoitteiden ryhmittely

- Kuntatavoitteen mukaan
 - Hyvinvoivat kuntalaiset
 - Sujuvat, tehokkaat ja oikea-aikaiset peruspalvelut
 - Kuntalaisten omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen kannustaminen
 - Yrittäjyyttä edistävä kunta
 - Mahdollisuuksien luominen
 - Sujuvan arjen mahdollistaminen
 - Terve kuntatalous
 - Tasapainoinen kunnan talous
 - Oikein sijoitetut ja mitoitettut investoinnit
 - Hallittu väestönkasvu ja työpaikkaomavaraisuuden nostaminen
 - Kunnan lainakannan kasvun hillitseminen
 - Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö
 - Laadukas ja luonnonläheinen elinympäristö
 - Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja kestävä kehitys
 - Johdonmukainen maapolitiikka
 - Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja
 - Osaava johtajuus
 - Osaava ja työhön sitoutunut henkilöstö
 - Työssä jaksava ja viihtyvä henkilöstö
 - Myönteinen työnantajakuva
- Hallinnonaloittain
 - Kunnanhallitus
 - Konsernijohtoon tulosalue
 - Hallinnon ja talouden tulosalue
 - Aterian ja puhdistuksen tulosalue
 - Lasten ja nuorten lautakunta
 - Opetuksen ja nuorten tulosalue
 - Varhaiskasvatuksen tulosalue
 - Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta
 - Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue
 - Kaavoitus ja tekninen lautakunta
 - Kunnallistekniset palvelut
 - Maankäyttöpalvelut
 - Ympäristölautakunta
 - Rakennusvalvontapalvelut
 - Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut
 - Tilapalvelu

Tavoitteiden ryhmittely

Toteutuneiden tavoitteiden lukumäärä / Tavoitteiden lukumäärä / Toteutuneitten tavoitteiden suhteellinen osuus

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset			Yrittäjyyttä edistävä kunta			Terve kuntatalous			Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö			per Hallinnon ala			per Tulosalue		
Kunnanhallitus	Konsernijohtoon tulosalue	1	1	100 %	1	2	50 %			NA			NA	3	8	38 %	2	3	67 %
	Hallinnon ja talouden tulosalue	0	1,5	0 %			NA	0	0,5	0 %	0	1	0 %				0	3	0 %
	Aterian ja puhdistuksen tulosalue	1	1	100 %			NA			NA	0	1	0 %				1	2	50 %
Lasten ja nuorten lautakunta	Opetuksen ja nuorten tulosalue	3	7	43 %			NA			NA			NA	4	9	44 %	3	7	43 %
	Varhaiskasvatuksen tulosalue	1	2	50 %			NA			NA			NA				1	2	50 %
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue	2	4	50 %			NA			NA			NA	2	4	50 %	2	4	50 %
Kaavoitus ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut	1	1	100 %			NA			NA			NA	3	4	75 %	1	1	100 %
	Maankäyttöpalvelut	0	1	0 %			NA	0,5	0,5	100 %	1,5	1,5	100 %				2	3	67 %
Ympäristölautakunta	Rakennusvalvontapalvelut			NA			NA			NA	1	1	100 %	1	2	50 %	1	1	100 %
	Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut			NA			NA	0	0,5	0 %	0	0,5	0 %				0	1	0 %
Tilapalvelu	Tilapalvelu			NA			NA	0	1	0 %			NA	0	1	0 %	0	1	0 %
	Yhteensä	9	18,5	49 %	1	2	50 %	0,5	2,5	20 %	2,5	5	50 %	13	28	46 %	13	28	46 %

Huom! Kolme tavoitetta (5, 25, 27) oli kahden kuntapäämäärän alla, jolloin tavoite jaettu 50%-50% kuntapäämäärien alle.

4.1 Tavoitteet Kuntapäämäärittäin.

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

31

Kuva: Jari Karjalainen

Hyvinvoivat kuntalaiset

- Toteuma 9/18,5=49%
- Prosessien sähköistäminen ei edennyt suunnitellusti. Prosessikuvausten tekeminen vielä kesken.
- Päiväkotien täyttöaste 94,5%, kun tavoite oli 95,0%.
- Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden osalta tavoite hieman epäselvästi ilmaistu. Yksityisen hoidon osuus on noussut varhaiskasvatuspalveluista (15,2% -> 16,3%).
- Liikuntapalveluita käytettiin tavoitetta vähemmän.
- Uuden paikkatietojärjestelmän käyttöönotto viivästynyt.

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset		
Kunnanhallitus	Konsernijohdon tulosalue	1	1	100 %
	Hallinnon ja talouden tulosalue	0	1,5	0 %
	Aterian ja puhdistuksen tulosalue	1	1	100 %
Lasten ja nuorten lautakunta	Opetuksen ja nuorten tulosalue	3	7	43 %
	Varhaiskasvatuksen tulosalue	1	2	50 %
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue	2	4	50 %
Kaavoitus ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut	1	1	100 %
	Maankäyttöpalvelut	0	1	0 %
Ympäristölautakunta	Rakennusvalvontapalvelut			NA
	Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut			NA
Tilapalvelu	Tilapalvelu			NA
Yhteensä		9	18,5	49 %

Erityistä huomioita on kiinnitettävä:

- Työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti budjetoidun määrärahan.
- Koko tuntikehysprosessi vaatii selkeytystä ja siksi siitä tehtiin erillinen selvitys.
- Peruskoulun päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 95,9%, kun tavoite oli 99%.
- Nuorten työpajatoiminnan asiakkaista 20% siirtyi koulutukseen tai työelämään, kun tavoite oli 75%.
- Etsivään nuorisotyöhön ilmoitetuista nuorista tavoitettu 83%, kun tavoite oli 95%.

Yrittäjyyttä edistävä kunta

- Toteuma 1/2=50%
- Tavoitteen asettamisessa ja mittaroinnissa haasteita.
- Yrittäjän sujuva arki. Kyselyn tekee Suomen Yrittäjät seuraavan kerran vuonna 2018. Kunnalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa tavoitteen saavuttamiseen.

Hallinnon ala	Tulosalue	Yrittäjyyttä edistävä kunta		
Kunnanhallitus	Konsernijohtoon tulosalue	1	2	50 %
	Hallinnon ja talouden tulosalue			NA
	Aterian ja puhdistuksen tulosalue			NA
Lasten ja nuorten lautakunta	Opetuksen ja nuorten tulosalue			NA
	Varhaiskasvatuksen tulosalue			NA
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue			NA
Kaavoitus ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut			NA
	Maankäyttöpalvelut			NA
Ympäristölautakunta	Rakennusvalvontapalvelut			NA
	Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut			NA
Tilapalvelu	Tilapalvelu			NA
	Yhteensä	1	2	50 %

Erityistä huomioita on kiinnitettävä:

- Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen. Tavoitteena ollut yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen. Yritysten määrä kasvanut ja täyttää tavoitteen. Sen sijaan työpaikkojen määrän muutosta ei pystytty mittaamaan.

Terve kuntatalous

- Toteuma $0,5/2,5=20\%$
- Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa ei ole laadittu.
- Myyntiohjelman ei ole onnistuttu toteuttamaan.

Hallinnon ala	Tulosalue	Terve kuntatalous		
Kunnanhallitus	Konsernijohtoon tulosalue			NA
	Hallinnon ja talouden tulosalue	0	0,5	0 %
Lasten ja nuorten lautakunta	Aterian ja puhdistuksen tulosalue			NA
	Opetuksen ja nuorten tulosalue			NA
	Varhaiskasvatuksen tulosalue			NA
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue			NA
Kaavoitus ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut			NA
	Maankäyttöpalvelut	0,5	0,5	100 %
Ympäristölautakunta	Rakennusvalvontapalvelut			NA
	Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut	0	0,5	0 %
Tilapalvelu	Tilapalvelu	0	1	0 %
Yhteensä		0,5	2,5	20 %

Erityistä huomioita on kiinnitettävä:

- Työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti budjetoidun määrärahan.

Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö

- Toteuma 2,5/5=50%
- Ylikapasiteettiruoan määrä ylitti edellisen vuoden tason. Syy kasvuun tulee selvittää.
- Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa ei ole laadittu.

Hallinnon ala	Tulosalue	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö		
Kunnanhallitus	Konsernijohdon tulosalue			NA
	Hallinnon ja talouden tulosalue	0	1	0 %
Lasten ja nuorten lautakunta	Aterian ja puhdistuksen tulosalue	0	1	0 %
	Opetuksen ja nuorten tulosalue			NA
	Varhaiskasvatuksen tulosalue			NA
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue			NA
Kaavoitus ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut			NA
	Maankäyttöpalvelut	1,5	1,5	100 %
Ympäristölautakunta	Rakennusvalvontapalvelut	1	1	100 %
	Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut	0	0,5	0 %
Tilapalvelu	Tilapalvelu			NA
Yhteensä		2,5	5	50 %

Erityistä huomioita on kiinnitettävä:

- Joukkoliikennereittejä ei ole määritelty tavoiteajassa.

Huolehtiva ja houkutteleva työnantaja

- Ei tavoitteita tämän kuntapäämäärän osalta
- Voidaan kysyä, onko mielekästä asettaa kuntapäämäärää ilman mitattavaa tavoitetta.

4.2 Tavoitteet hallinnonaloittain ja tulosalueittain

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

37
Kuva: Jari Karjalainen

Kunnanhallitus

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset			Yrittäjyyttä edistävä kunta			Terve kuntatalous			Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö			per Hallinnon ala			per Tulosalue		
Kunnanhallitus	Konsernijohdon tulosalue	1	1	100 %	1	2	50 %			NA			NA	3	8	38 %	2	3	67 %
	Hallinnon ja talouden tulosalue	0	1,5	0 %			NA	0	0,5	0 %	0	1	0 %				0	3	0 %
	Aterian ja puhdistuksen tulosalue	1	1	100 %			NA			NA	0	1	0 %				1	2	50 %

- Toteuma 3/8=38%
- Konsernijohtoon osalta tavoitteen asettamisessa ja mittaroinnissa erityisiä haasteita.
 - Yrittäjän sujuva arki. Kyselyn tekee Suomen Yrittäjät seuraavan kerran vuonna 2018. Kunnalla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta vaikuttaa tavoitteen saavuttamiseen.
 - Työpaikkaomavaraisuuden kasvattaminen. Tavoitteena ollut yritysten ja työpaikkojen määrän kasvattaminen. Yritysten määrä kasvanut ja täyttää tavoitteen. Sen sijaan työpaikkojen määrän muutosta ei pystytty mittaamaan.
- Hallinnon ja talouden tulosalue
 - Prosessien sähköistäminen ei edennyt suunnitellusti. Prosessikuvausten tekeminen vielä kesken.
 - Työmarkkinatuen kuntaosuus ylitti budjetoidun määrärahan.
 - Joukkoliikennereittejä ei ole määritelty tavoiteajassa.
- Aterian ja puhdistuksen tulosalue
 - Ylikapasiteettiruoan määrä ylitti edellisen vuoden tason. Syy kasvuun tulee selvittää.
- Kunnanhallitus ei täyttänyt toimintakate –tavoitetta (sitova määräraha valtuustoon nähden)
 - Perustoimeentulon maksatus siirrettiin KELA:n vastuulle
 - Työmarkkinatuen kuntaosuuden kulut ylittivät arvion

Lasten ja nuorten lautakunta

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset			Yrittäjyyttä edistävä kunta		Terve kuntatalous		Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö		per Hallinnon ala			per Tulosalue		
Lasten ja nuorten lautakunta	Opetuksen ja nuorten tulosalue	3	7	43 %		NA		NA		NA	4	9	44 %	3	7	43 %
	Varhaiskasvatuksen tulosalue	1	2	50 %		NA		NA		NA				1	2	50 %

- Toteuma 4/9=44%

➤ Opetuksen ja nuorten tulosalue

- Koko tuntikehysprosessi vaatii selkeytystä ja siksi on tehty erillinen selvitys.
- Peruskoulun päättäneistä sijoittui toiselle asteelle 95,9%, kun tavoite oli 99%.
- Nuorten työpajatoiminnan asiakkaista 20% siirtyi koulutukseen tai työelämään, kun tavoite oli 75%.
- Etsivään nuorisotyöhön ilmoitetuista nuorista tavoitettu 83%, kun tavoite oli 95%.

• Varhaiskasvatuksen tulosalue

- Päiväkotien täyttöaste 94,5%, kun tavoite oli 95,0%
- Yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden osalta tavoite hieman epäselvästi ilmaistu. Yksityisen hoidon osuus on noussut varhaiskasvatuspalveluista (15,2% -> 16,3%)

➤ Lautakunta ei täyttänyt toimintakate –tavoitetta (sitova määräraha valtuustoon nähden)

- Henkilölisäyksiä johtuen kasvaneista oppilasmääristä
- Lukion kasvanut kurssimäärä, johtuen uudesta opetussuunnitelmasta

Lasten ja nuorten lautakunta

Tuntikehys

- Tilikauden aikana tehtiin erillinen tarkastus tuntikehysprosessista sekä tuntikehyksen toteutumisesta 2015-2017
- Tuntikehyksen merkitys kunnan taloudessa on erittäin merkittävä (yli 20 miljoonaa euroa)

➤ Tarkastuslautakunta

- Tarkastuksesta saatu palaute tulee hyödyntää tuntikehysprosessin kehittämisessä.
- Poimintoja:
 - Tuntikehysprosessista tulee tehdä nykyistä yhtenäisempi ja läpinäkyvämpi.
 - Jatkossa taattava riittävän avoimen ja vertailukelpoisen tiedon antaminen päättävälle toimielimille.
 - Tuntikehysprosessin yhteydessä tulee kuvata kaikki opetustunnit riippumatta onko tunnit toteutettu ulkopuolisella rahoituksella tai muuten tuntikehyksen ulkopuolelta.
 - Kouluryhmittäisen minimikertoimen sijaan tulisi tuntimäärä kohdentaa jokaisen koulun todelliseen tarpeeseen.
 - Tuntikehys ei sovellu sitovaksi tavoitteeksi. (Tuntikehys on työväline käsitellä resursseja).
 - Tuntikehyksen ohella tulisi tarkastella toimintakatteen mahdollistamia tunteja.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset			Yrittäjyyttä edistävä kunta	Terve kuntatalous	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö	per Hallinnon ala			per Tulosalue		
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue	2	4	50 %	NA	NA	NA	2	4	50 %	2	4	50 %

- Toteuma 2/4=50%
- Kulttuuri- ja vapaa-ajan tulosalue
 - Liikuntapalveluita käytettiin tavoitetta vähemmän.

Kaavoitus ja tekninen lautakunta

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset			Yrittäjyyttä edistävä kunta	Terve kuntatalous			Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö	per Hallinnon ala			per Tulosalue		
Kaavoitus ja tekninen lautakunta	Kunnallistekniset palvelut	1	1	100 %	NA			NA	NA	3	4	75 %	1	1	100 %
	Maankäyttöpalvelut	0	1	0 %	NA	0,5	0,5	100 %	1,5	1,5	100 %		2	3	67 %

- Toteuma 3/4=75%
- Maankäyttöpalvelut
 - Uuden paikkatietojärjestelmän käyttöönotto viivästynyt.

Ympäristölautakunta

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset	Yrittäjyyttä edistävä kunta	Terve kuntatalous	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö	per Hallinnon ala	per Tulosalue
Ympäristölautakunta	Rakennusvalvontapalvelut	NA	NA	NA	1 1 100 %	1 2 50 %	1 1 100 %
	Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut	NA	NA	0 0,5 0 %	0 0,5 0 %		0 1 0 %

- Toteuma $1/2=50\%$
- Ympäristönsuojelu- ja valvontapalvelut
 - Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaa ei ole laadittu.

Tilapalvelu

Hallinnon ala	Tulosalue	Hyvinvoivat kuntalaiset	Yrittäjyyttä edistävä kunta	Terve kuntatalous	Turvallinen ja vetovoimainen elinympäristö	per Hallinnon ala	per Tulosalue
Tilapalvelu	Tilapalvelu	NA	NA	0 1 0 %	NA	0 1 0 %	0 1 0 %

- Toteuma 0/1=0%
- Myyntiohjelman ei ole onnistuttu toteuttamaan.

5. Yhteenvedo

16.5.2018

Arviointikertomus 2017

45

Kuva: Jari Karjalainen

VHTA

Yhteenveto

- Kunnan palvelutuotantoa tulee pystyä tehostamaan.
- Pääkaupunkiseudun läheisyys tulee hyödyntää ja tarjota uusille ja nykyisille asukkaille kohtuuhintainen ja viihtyisä asuinympäristö toimivine palveluineen.
- Työpaikkaomavaraisuutta tulee parantaa huomioimalla yritysten tarpeet jatkossa paremmin, mm. kaavoituksen keinoin.
- Henkilöstön hyvinvoinnista on huolehdittava ja jatkossa tulee suorittaa henkilöstökysely vuosittain. Lisäksi koko henkilöstö on sitoutettava kunnan kehittämiseen.
- Kunnan hallinnoiman infrastruktuurin kunnosta tulee huolehtia, jotta vältytään ylimääräisiltä korvausinvestoinneilta.
- Tiedolla johtamiseen tulee panostaa. Tietojärjestelmien välisiä integraatioita tulee parantaa ja näin mahdollistaa reaaliaikaisen tiedon käyttö päätöksenteossa.
- Tuntikehysprosessi tulee saada läpinäkyvämmäksi.
- Toiminnallisten tavoitteiden selkeyteen, laatuun ja mitattavuuteen tulee panostaa myös jatkossa. Tavoitteiden tulisi mitata palveluiden vaikuttavuutta. Lisäksi vastuuhenkilön ja organisaation tulee tosiasiallisesti pystyä vaikuttamaan tavoitteen täyttymiseen.
- Kaavailtuun maakunta- sekä sosiaali- ja terveydenhuoltouudistukseen tulee valmistautua riittävällä resursoinnilla ja varmistamalla siirtymäaikana toimivat palvelut kuntalaisille.

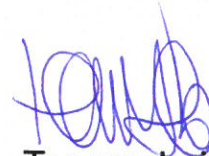
Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia kunnan työntekijöitä!

Vihdin Kunnan tarkastuslautakunta

Vihdissä 16.5.2018

Mikko Lasanen
puheenjohtaja

Teemu Leino

Jari Karjalainen

Anita Lehtikoinen

Kaddi Bergström

V/HTV